

143596 - Eziyet veren akrabalarla nasıl davranmak gerekir? Onlarla ilişkiyi kesmek caiz mi?

Soru

Akrabalarla ilişkiyi kesmenin hükmünü öğrenmek istiyorum. Akrabalarımız, bize karşı sihir yaparlar, nazar ederler, mülkümüzü çalarlar, hakkımızda yalan ve yanlış söylentiler yayarlar. Kısacası kötülüğün her şekliyle bize kötülük yaparlar ve acı vermektedirler. Bu davranışları yapan akrabalardan uzak durmamız caiz değil mi? İslam dininde onların davranışlarının hükmü nedir?

Bir müddet önce anne ve babama onlarla konuşmamalarını söyledim ve mümkün olduğunca onlardan uzak durmalarını telkin ettim. Bu konuda sizin görüşünüz nedir?

Detaylı cevap

Birincisi: İslam dini; akrabaya iyilik yapmayı ve yapılan kötülüklere karşı affedici olmayı hatta kötülüğe karşılık olarak iyilik yapmayı emreder. Bu konuda yüce Allah şöyle buyurdu: “İyilikle kötülük bir olamaz, sen kötülüğü en güzel olan şeyle sav. O vakit seninle aranızda düşmanlık bulunan kimse, candan bir dost gibi olur. Bu güzel davranış ve duyguyu, ancak öfkesine engel olmak ve eziyetlere katlanmak suretiyle sabreden kimse elde eder. Bu güzel davranışı ancak akıl, tedbir, hayır ve mutluluktan bol nasibi olan elde eder.” (Fussilet/34-35)

Şeyh Sadi Rahimehullah şöyle dedi: yüce Allah, “iyilikle kötülük bir olamaz” demiştir. Yani: Allah rızası için yapılan güzel davranışlarla Allah'ı gücendiren kötülük ve günahları işlemek bir olmaz. Davranışın kendisi, niteliği ve karşılığı açısından hiçbir zaman insanlara iyilik yapmakla kötülük yapmak bir olmaz. Yüce Allah şöyle buyurdu: “İyiliğin karşılığı, iyilikten başka bir şey olabilir mi?” Rahman/60

Daha sonra yüce Allah özel bir konumu olan bir iyiliği emretmiştir. İşte bu da sana kötülük yapana iyilik yapmandır. “sen kötülüğü en güzel olan şeyle sav”

Yani: insanlardan biri söz veya eylemiyle sana kötülük yaparsa özellikle akraba, arkadaş vb. senin üzerinde büyük hakkı olan birisi olursa iyilikle karşılık ver. Şayet seninle ilişkiyi keserse sen irtibatı kur, sana zulmederse onu affet, senin hakkında konuşursa aynı şekilde karşılık verme, hatta yumuşak bir üslupla karşılık ver. Şayet senden uzaklaşır ve seninle konuşmazsa ona karşı güzel sözcükler kullan, selam ver. Şayet sen kötülüğe karşı iyilik yaparsan büyük bir yarar meydana gelecektir. Söz konusu büyük yarar şudur: “O vakit seninle aranızda düşmanlık bulunan kimse, candan bir dost gibi olur.”

Şüphesiz bu güzel sonuca ancak nefislerini terbiye edip Allah rızasını kazanmak için sabreden kişiler ulaşır. Zira nefislerin fitratı gereğince insanlar, kötülüğe karşı kötülükle karşılık vermek ister. Şayet insanoğlu sabreder ve yüce Allah’ın emirlerini yerine getirirse ve buna karşılık alacak sevabı bilirse aynı şekilde kötülüğe karşı kötülük yapmanın faydası olmayacağı sadece düşmanlığı artıracığını bilirse, bununla birlikte yaptığı davranışı Allah rızası için yaparsa şüphesiz bu eylem kendisine kolay gelecek ve bundan zevk alacaktır.

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre bir adam Rasulullah’a şöyle dedi: Benim akrabam var. Ben kendilerini ziyaret ediyorum, onlar bana gelip gitmiyorlar. Ben onlara iyilik ediyorum, onlar bana kötülük ediyorlar. Ben onlara anlayışlı davranıyorum, onlarsa bana kaba davranıyorlar, dedi.

Bunun üzerine Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

- “Eğer dediğin gibi isen, onlara sıcak kül yutturmuş oluyorsun. Sen böyle davrandıkça, Allah’ın yardımı seninle beraberdir.”

İkincisi:

Yukarıda zikrettiğimiz durum, insanlarla davranış konusunda en yüksek mertebedir. Fakat her kim buna gücü yetmezse veya soruda anlatıldığı gibi onlarla karıştığında sihre ve eziyete maruz kalacaksa bu durumda şerhlerinden korunmak için onlarla irtibatı kesebilir ve uzaklaşabilir.

İbn Abdul Bir Rahimehullah şöyle dedi:

“Alimlerin icma ettiğine göre bir Müslüman kardeşinden üç günden fazla küs kalamaz. Fakat onunla konuşacak olursa veya onunla haşır neşir olursa dininde fitneye düşecekse veya bu yakınlık dünya ve ahiretine zarar verecek koşullar oluşturacaksa bu durumda o kişiden uzaklaşmada ruhsat verilmiştir. Nice güzellikle uzak kalmak eziyet verici karışmadan daha hayırlıdır.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah’a şöyle soruldu:

Karımın ailesi benim ve eşimin hayatını karartmakta ve kötü etkilemektedirler, bunlardan uzak durmanın ve ziyaret etmemenin hükmü nedir?

Cevap: şayet size veya eşinize bir fitne oluşuyorsa onları ziyaret etmemeniz hakkınızdır. Hem kendin hem de eşinizi ziyaretlerden alıkoyabilirsiniz.

(Fetava Nur al darb 12/474-475)

En iyisini Allah bilir.